

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра менеджменту і адміністрування

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до практичних занять, самостійної та контрольної робіт
з дисципліни**

***«УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТ
ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ»***

блок

«Менеджмент транспортних послуг»

Харків – 2022

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування від 01 лютого 2022 року, протокол № 6.

Методичні вказівки рекомендовано для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) навчальним рівнем спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування».

Укладачі:

проф. О. В. Дикань,
доценти І. В. Волохова,
В. А. Волохов

Рецензент

проф. В. О. Овчиннікова

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Загальна характеристика дисципліни.....	5
2 Мета та завдання викладання дисципліни.....	6
3 Зміст навчальної дисципліни та завдання до самостійної роботи.....	7
4 Загальні вимоги до виконання контрольної роботи.....	13
5 Завдання та методичні вказівки до практичних занять.....	21
6 Індивідуальна робота здобувачів.....	27
7 Завдання для самостійної роботи.....	29
7.1 Питання для самоконтролю.....	29
7.2 Тестові завдання для самоконтролю.....	31
Список літератури.....	36

ВСТУП

В умовах прискореного розвитку економічних процесів виникає потреба у вирішенні комплексних транспортних проблем у сфері управління та технологій транспорту, аналізу транспортних систем, транспортної логістики.

Основними позиціями досягнення конкурентних переваг в транспортній галузі є відповідна якість надання транспортних послуг, тому пріоритетним для підприємств транспортної галузі є використання менеджменту транспортних послуг, що функціонує на засадах теорії менеджменту, маркетингу та логістики. Головне призначення цього курсу – формування знань про основні завдання, напрямки та функції ринку транспортних послуг в умовах конкурентного середовища. Означене зумовлює актуальність та практичну значущість вивчення дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)».

Курс «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)» дає змогу сформувати абсолютно нове уявлення щодо управління транспортними послугами. Поєднання теоретичних положень й узагальнення практичного досвіду розкриває зміст проведення досліджень ринку транспортних послуг, допомагає проаналізувати закономірності, особливості і проблеми цього ринку та визначити пріоритетні напрямки його розвитку.

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)» є однією з професійних дисциплін вільного вибору підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) освітнім рівнем за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» і пов'язана з освоєнням теоретичних засад та набуття практичних навичок щодо застосування методів та засобів вирішення прикладних завдань менеджменту транспортних послуг в Україні в процесі пошуку та обґрунтування найефективніших управлінських рішень.

Вивчення дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)» передбачає формування знань методичних основ технології, організації та управління перевезеннями та способів оцінки їх ефективності, вміння моделювати і розробляти окремі елементи транспортно-технологічних систем. Особлива увага приділяється:

- визначенню методів раціональної організації надання сервісних послуг на транспорті, що складаються з ознайомлення з передовим закордонним досвідом, отримання необхідних знань з класифікації та систематизації послуг;

- визначенню системи технологічних, організаційних та техніко-економічних показників, необхідних для забезпечення сервісного обслуговування на транспорті та перспектив розвитку цього напрямку в Україні;

- розгляду та засвоєнню основних принципів побудови систем та структур управління сервісною діяльністю на транспорті;

- розробці пропозицій щодо впровадження нових видів або удосконаленню існуючих сервісних послуг залежно від сучасного стану ринку та підвищення їх якості.

Курс «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)» базується на

теоретичному і методологічному апараті, засвоєному студентами в ході вивчення дисциплін «Інноваційний розвиток підприємства», «Інвестиційний менеджмент на залізничному транспорті». Вивчення дисципліни передуює вивченню здобувачами вищої освіти таких курсів як «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту»)), «Стратегічне управління на залізничному транспорті», «Фінансовий менеджмент».

Навчальним планом заочної форми здобуття освіти з дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»))» передбачено виконання письмової контрольної роботи, яка є однією з форм самостійної роботи здобувачів заочної форми. Контрольні завдання складені відповідно до вимог робочої програми дисципліни з урахуванням модульного принципу організації навчального процесу і рейтингового оцінювання знань здобувачів з кожного зі змістових модулів.

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»))» є формування знань методичних основ технології, організації та управління перевезеннями та способів оцінки їх ефективності, вміння моделювати і розробляти окремі елементи транспортно-технологічних систем.

Основним завданням вивчення дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»))» є опанування студентами відповідної сукупності знань, вмінь та навичок, які мають сприяти загальнопрофесійній підготовці майбутніх магістрів і забезпечити належне виконання ними покладених управлінських завдань у сфері розв'язання прикладних проблем ринку транспортних послуг.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має:

- **знати** теоретичні основи та методичні підходи закономірностей функціонування ринку транспортних послуг, функціонування економічних суб'єктів транспортного ринку, сучасних організаційних форм ведення сервісної діяльності.

- **вміти** застосовувати теоретичні та методичні підходи при вирішенні проблем економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати шляхи їх вирішення і оцінювати майбутні результати.

Вивчення дисципліни включає лекційні (аудиторні) та практичні заняття, що забезпечує закріплення теоретичних знань, допомагає в розвитку системно-аналітичного мислення, а також сприяє засвоєнню практичних навичок використання методичних підходів при дослідженні процесів розвитку ринку транспортних послуг та обґрунтуванні прийняття рішень в розробці ефективних управлінських рішень у господарській діяльності транспортних підприємств, спрямованих на покращення якості транспортних послуг.

3 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Транспортне забезпечення комерційної діяльності

ТЕМА 1. Транспортні послуги як об'єкт управління

Місце і роль послуг в економічному зростанні держави. Об'єкт, предмет, мета та завдання курсу «Менеджмент транспортних послуг». Види і особливості послуг як об'єкта комерційної діяльності.

Завдання до самостійної роботи. Досвід провідних країн світу у розвитку сфери послуг. Послуги – об'єкт комерційної діяльності.

Контрольні питання

1 Доведіть, що розвиток сфери послуг залежить від рівня добробуту населення.

2 Аргументуйте, яким чином розширення спектру надання послуг впливає на конкурентоспроможність залізничного транспорту?

3 Конкурентні переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.

4 Чому сфера послуг є найбільшим сектором економіки провідних країн світу?

5 Об'єкт та предмет курсу «Менеджмент транспортних послуг».

6 Роль сфери послуг в економічному зростанні держави.

7 Охарактеризуйте розвиток сфери послуг у світі та в Україні.

8 Дайте визначення і розкрийте сутність поняття «послуга», «транспортна послуга».

9 Класифікація послуг.

10 Назвіть особливості послуг як об'єкта комерційної діяльності.

Література [1–3, 18].

ТЕМА 2. Сучасний стан транспортної системи

Транспортна система: загальна характеристика та особливості розвитку. Сучасний стан транспортної галузі в Україні, її структура і внутрішньогалузева конкуренція. Основні напрямки розвитку транспорту України.

Завдання до самостійної роботи. Докажіть, чому саме транспорт виступає каталізатором розвитку економічної системи.

Контрольні питання

1 Проаналізуйте державну політику розвитку транспортної системи.

2 Структурно-функціональна характеристика транспорту.

3 Загальна характеристика різних видів транспорту України.

4 Перспективи розвитку та підвищення ефективності роботи транспорту України.

5 Структурні перетворення в залізничній галузі.

6 Чому транспортне обслуговування є одним із головних чинників економічного зростання економіки?

Література [3, 9, 10, 17].

ТЕМА 3. Транспортна забезпеченість і система управління транспортом

Транспортна система України на сучасному етапі. Система управління транспортом. Стратегічні напрямки розвитку транспортної системи.

Завдання до самостійної роботи. Проаналізувати Стратегію розвитку транспорту.

Контрольні питання

1 Доведіть, чому транспорт є елементом ринкової інфраструктури?

2 Поясніть, які функції виконує транспорт.

3 Обґрунтуйте, якою має бути модель управління транспортом у сучасних умовах?

4 Позначте сфери відповідальності держави в системі управління.

5 Напрями реалізації Стратегії розвитку транспорту.

6 Транспортна безпека та її складові.

Література [3, 9, 12].

ТЕМА 4. Організація надання транспортних послуг

Учасники транспортно-експедиційного обслуговування. Класифікація послуг транспортно-експедиційного обслуговування. Основні вимоги до виконання транспортно-експедиційних послуг.

Завдання до самостійної роботи. Дослідження та аналіз діяльності суб'єктів транспортно-експедиційного обслуговування.

Контрольні питання

1 Сутність транспортно-експедиційного обслуговування в Україні.

2 Класифікація послуг за ознакою взаємозв'язку з основною діяльністю.

3 Класифікація послуг за характером діяльності.

4 Транспортно-експедиційні послуги, що надаються при перевезенні залізничним транспортом.

5 Основні вимоги до виконання транспортно-експедиційних послуг.

6 Задачі транспортно-експедиційного обслуговування.

Література [2, 16–18, 22, 23].

ТЕМА 5. Інформаційна складова транспортного забезпечення

Транспортно-технологічна інформаційна система управління підприємством. Інформаційні технології сучасного транспортного ринку. Особливості транспортно-технологічної інформаційної системи на залізничному транспорті.

Завдання до самостійної роботи. Характеристика суб'єктів транспортно-експедиційного обслуговування.

Контрольні питання

1 Роль інформації в організації транспортно-технологічних процесів.

2 Характеристика транспортно-технологічної інформаційної системи.

3 Інформаційні технології, їх змістовність.

4 Основні концепції впровадження інформаційних технологій у роботі транспортних підприємств.

5 Інструментарій інформаційних технологій.

6 Інформаційні революції та їх вплив на розвиток інформаційних технологій.

Література [1, 3, 20].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Менеджмент транспортних послуг на різних видах транспорту.

ТЕМА 6. Менеджмент транспортних послуг на залізничному транспорті

Переваги та недоліки залізничного транспорту. Матеріально-технічна база залізничного транспорту. Договір перевезення на залізничному транспорті. Правила прийому вантажів до перевезення на залізниці. Правила видачі вантажів на залізниці. Упаковка та маркування вантажів при перевезенні залізничним транспортом.

Завдання до самостійної роботи. Залізничний туризм: закордонний досвід.

Контрольні питання

1 Переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.

2 Недоліки залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.

3 Характеристика матеріально-технічної бази залізничного транспорту.

4 Особливості складання договору перевезення на залізничному транспорті.

5 Основні правила прийому вантажів до перевезення на залізниці.

6 Упаковка та маркування вантажів при перевезенні залізничним транспортом.

Література [3, 4, 9, 16, 17].

ТЕМА 7. Менеджмент транспортних послуг на автомобільному транспорті

Техніко-економічна характеристика автомобільного транспорту. Історія виникнення та розвитку автомобільного транспорту. Інфраструктура автомобільного транспорту. Види перевезень автомобільним транспортом. Організація і управління надання послуг автомобільним транспортом. Законодавча база автомобільного транспорту. Пасажирський перевізник та механізм його визначення.

Завдання до самостійної роботи. Автобусний туризм: основні напрямки розвитку.

Контрольні питання

1 Техніко-економічна характеристика автомобільного транспорту.

2 Історія виникнення та розвитку автомобільного транспорту.

3 Класифікація перевезень автомобільним транспортом.

4 Особливості організації і управління надання послуг автомобільним транспортом.

5 Основні закони, що регламентують роботу автомобільного транспорту.

6 Пасажирські перевізники автомобільного транспорту.

Література [3, 5, 10, 12, 15].

ТЕМА 8. Менеджмент транспортних послуг на авіаційному транспорті

Техніко-економічні особливості авіаційного транспорту. Інфраструктура авіаційного транспорту. Організація перевезень пасажирів. Види перевезень авіаційним транспортом. Трансформація авіаційної галузі в умовах структурних змін світової економіки.

Завдання до самостійної роботи. Авіаційний туризм: перспективи розвитку.

Контрольні питання

1 Особливості авіаційного транспорту на ринку транспортних послуг.

2 Інфраструктура авіаційного транспорту.

3 Особливості організації перевезень пасажирів авіаційним транспортом.

4 Види перевезень авіаційним транспортом.

5 Транспортні послуги на авіаційному транспорті.

6 Трансформація авіаційної галузі в умовах структурних змін світової економіки.

Література [3, 6, 9, 12, 22].

ТЕМА 9. Менеджмент транспортних послуг на водному транспорті. Особливості надання послуг трубопровідним, промисловим, спеціальним та нетрадиційними видами транспорту

Сучасний стан інфраструктури водного транспорту. Особливості надання транспортних послуг трубопровідним транспортом. Організація надання послуг промисловим, спеціальним та нетрадиційними видами транспорту.

Завдання до самостійної роботи. Сучасні нетрадиційні види транспорту.

Контрольні питання

1 Водний транспорт: проблеми та перспективи розвитку.

2 Ринок річкових вантажоперевезень в Україні.

3 Сучасний стан інфраструктури водного транспорту.

4 Транспортні послуги трубопровідного транспорту.

5 Організація надання послуг промисловим, спеціальним та нетрадиційними видами транспорту.

Література [3, 7–9, 24].

ТЕМА 10. Сучасні методи організації перевезень

Основні вимоги вантажовідправників і вантажоотримувачів до організації перевезень. Організація транспортно-експедиційних послуг. Децентралізована і централізована організація перевезень. Організація перевезень вантажів у змішаному сполученні.

Завдання до самостійної роботи. Сучасні нетрадиційні види транспорту. Методи і технології доставки вантажів, які базуються на концепції інтеграції транспорту і матеріально-технічного забезпечення.

Контрольні питання

1 Сучасні вимоги вантажовідправників і вантажоотримувачів до організації перевезень.

2 Передумови організації ефективного технологічного процесу.

3 Транспортно-експедиційні послуги, їх види.

4 Особливості децентралізованих перевезень.

5 Перспективи розвитку централізованих перевезень.

6 Перевезення у змішаному сполученні, їх актуальність та перспективи.

Література [2, 11, 16, 24].

4 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота виконується з метою закріплення теоретичних знань і набуття навичок розв'язання прикладних задач з дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)».

Виконання контрольної роботи є складовою самостійної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання при вивченні дисципліни. Письмова контрольна робота здобувача є однією з форм контролю навчального процесу. Її призначення – показати і довести, що автор володіє науковим матеріалом і може пояснювати отримані наукові результати. При цьому здобувач має проявити:

- вміння самостійно збирати матеріал, аналізувати його і робити висновки;

- вміння підбирати спеціальну літературу та інші джерела, критично осмислювати їх та виразити власну думку щодо досліджуваної проблеми;

- вміння старанно і грамотно оформити свою роботу.

Контрольна робота приймається до розгляду, якщо в процесі її виконання здобувач врахував і виконав усі вимоги щодо її оформлення та змісту.

Структура контрольної роботи являє собою розкриття теоретичних питань та вирішення прикладних завдань, що запропоновані до вивчення згідно з робочою програмою курсу. Кожен здобувач отримує перелік питань (за індивідуальним варіантом) стосовно свого номеру в списку групи. Кожне питання має бути розглянуте окремо і ґрунтовно.

Контрольна робота оформлюється, традиційно, на папері формату А4 згідно з вимогами до оформлення студентської навчальної звітності університету [25].

Контрольна робота може бути подана в машинописному або рукописному вигляді. Загальний обсяг контрольної роботи має складати 15-20 аркушів машинописного тексту та 20-25 аркушів рукописного тексту. Роботу рекомендується зшити, використовуючи швидкозшивач.

Таблиця 4.1 – Перелік питань для виконання контрольної роботи за номером варіанту

№ варіанта (за списком здобувачів)	Перелік питань контрольної роботи
1	2
1	1 Конкурентні переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг. 2 Транспортно-експедиційні послуги, пов'язані з організацією вантажних перевезень. 3 Перелік послуг, пов'язаних з перевезенням вантажів
2	1 Інтегровані транспортні компанії. 2 Сучасні технології ринку транспортного обслуговування. 3 Перелік послуг, що надаються пасажиром на вокзалах

Продовження таблиці 4.1

1	2
3	1 Особливості розвитку ринку пасажирських перевезень. 2 Логістичні підходи в організації пасажирських перевезень на залізничному транспорті. 3 Сервіс та сервісне обслуговування на транспорті
4	1 Особливості розвитку ринку вантажних перевезень. 2 Сучасні вимоги клієнтів до сервісного обслуговування на залізничному транспорті. 3 Застосування принципів маркетингу та логістики в транспортному обслуговуванні
5	1 Фактори підвищення конкурентоспроможності залізничної галузі. 2 Стратегічні пріоритетні напрямки розвитку ринку транспортних послуг. 3 Передумови створення логістичних центрів на залізницях
6	1 Логістичні підходи в організації вантажних перевезень на залізничному транспорті. 2 Маркетингові стратегії розвитку транспортних послуг. 3 Особливості функціонування конкурентного сектору на залізничному транспорті
7	1 Особливості транспортно-логістичних систем різних видів транспорту та їх взаємодія. 2 Показники, що дозволяють порівняти перевезення різними видами транспорту. 3 Техніко – економічні особливості залізничного транспорту
8	1 Транспортні коридори як основа міжнародних транспортно-логістичних систем. 2 Транспортно-логістична інфраструктура. 3 Маркетинговий підхід до організації пасажирських перевезень
9	1 Закономірності формування ринку транспортних послуг. 2 Логістичні аспекти функціонування транспорту. 3 Інтермодальні перевезення
10	1 Види транспортно-експедиційних послуг. 2 Основні параметри якості логістичного обслуговування споживачів. 3 Інформаційно-посередницькі послуги
11	1 Конкурентні переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг. 2 Транспортно-експедиційні послуги, пов'язані з організацією вантажних перевезень. 3 Перелік послуг, пов'язаних з перевезенням вантажів

Продовження таблиці 4.1

1	2
12	1 Інтегровані транспортні компанії. 2 Сучасні технології ринку транспортного обслуговування. 3 Перелік послуг, що надаються пасажирам на вокзалах
13	1 Особливості розвитку ринку пасажирських перевезень. 2 Логістичні підходи в організації пасажирських перевезень на залізничному транспорті. 3 Сервіс та сервісне обслуговування на транспорті
14	1 Особливості розвитку ринку вантажних перевезень. 2 Сучасні вимоги клієнтів до сервісного обслуговування на залізничному транспорті. 3 Застосування принципів маркетингу та логістики в транспортному обслуговуванні
15	1 Фактори підвищення конкурентоспроможності залізничної галузі. 2 Стратегічні пріоритетні напрямки розвитку ринку транспортних послуг. 3 Передумови створення логістичних центрів на залізницях
16	1 Логістичні підходи в організації вантажних перевезень на залізничному транспорті. 2 Маркетингові стратегії розвитку транспортних послуг. 3 Особливості функціонування конкурентного сектору на залізничному транспорті
17	1 Особливості транспортно-логістичних систем різних видів транспорту та їх взаємодія. 2 Показники, що дають змогу порівняти перевезення різними видами транспорту. 3 Техніко – економічні особливості залізничного транспорту
18	1 Транспортні коридори як основа міжнародних транспортно-логістичних систем. 2 Транспортно-логістична інфраструктура. 3 Маркетинговий підхід до організації пасажирських перевезень
19	1 Закономірності формування ринку транспортних послуг. 2 Логістичні аспекти функціонування транспорту. 3 Інтермодальні перевезення
20	1 Види транспортно-експедиційних послуг 2 Основні параметри якості логістичного обслуговування споживачів. 3 Інформаційно – посередницькі послуги

Продовження таблиці 4.1

1	2
21	1 Транспортні коридори як основа міжнародних транспортно-логістичних систем. 2 Транспортно-логістична інфраструктура. 3 Маркетинговий підхід до організації пасажирських перевезень
22	1 Особливості розвитку ринку пасажирських перевезень. 2 Логістичні підходи в організації пасажирських перевезень на залізничному транспорті. 3 Сервіс та сервісне обслуговування на транспорті
23	1 Визначення конкурентоспроможності транспортних послуг. 2 Фактори, які впливають на конкурентоспроможність залізничного транспорту. 3 Шляхи підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту України
24	1 Роль держави в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту. 2 Визначення та сутність комерціалізації залізничного транспорту. 3 Впровадження комбінованих перевезень як один з шляхів підвищення конкурентоспроможності залізниць України
25	1 Конкурентоспроможність залізничного транспорту провідних країн світу. 2 Конкурентні переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг. 3 Вплив швидкісних пасажирських перевезень на конкурентоспроможність залізничного транспорту
26	1 Шляхи збереження конкурентних переваг залізниць України на ринку транспортних послуг. 2 Роль держави в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту як стратегічної галузі економіки. 3 Наслідки реформування залізничного транспорту на принципах холдингу
27	1 Порівняльний аналіз конкурентоспроможності залізничного та автомобільного видів транспорту. 2 Об'єктивна необхідність подальшого реформування залізничного транспорту України. 3 Аналіз функціонування холдингових структур в умовах конкуренції
28	1 Світові тенденції на ринку вантажних перевезень. 2 Вплив розвитку науково-технічного прогресу на конкурентоспроможність залізничного транспорту. 3 Визначення інтегрованих транспортних компаній

Продовження таблиці 4.1

1	2
29	<p>1 Перспективні напрямки реформування залізничного транспорту та їх вплив на конкурентоспроможність залізниць.</p> <p>2 Правове забезпечення реформування залізничного транспорту України.</p> <p>3 Перспективи створення інтегрованих транспортних компаній в Україні</p>
30	<p>1 Світові тенденції на ринку пасажирських перевезень.</p> <p>2 Вплив державного регулювання діяльності залізничного транспорту на його конкурентоспроможність.</p> <p>3 Оцінка наслідків комерціалізації залізниць України за різними варіантами</p>
31	<p>1 Проблеми оцінки конкурентоспроможності окремого виду транспорту.</p> <p>2 Холдингові структури і їх роль в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств.</p> <p>3 Основні проблеми, які виникають при реформуванні залізничного транспорту</p>
32	<p>1 Роль конкуренції в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства.</p> <p>2 Вплив правового забезпечення функціонування залізничного транспорту на його конкурентоспроможність.</p> <p>3 Досвід країн СНД в реформуванні залізничного транспорту</p>
33	<p>1 Перспективні напрямки розвитку залізничного транспорту України.</p> <p>2 Можливості і наслідки використання досвіду США для забезпечення конкурентоспроможності українських залізниць.</p> <p>3 Роль пасажирських тарифів в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту на ринку пасажирських перевезень</p>
34	<p>1 Визначення та сутність комерціалізації залізничного транспорту.</p> <p>2 Наслідки реформування залізничного транспорту на принципах холдингу.</p> <p>3 Напрямки удосконалення вантажних тарифів з метою підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту</p>
35	<p>1 Наслідки виконання вимог директиви ЕС 91/440 для залізниць України та економіки в цілому.</p> <p>2 Досвід США в забезпеченні конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг.</p> <p>3 Роль сервісного обслуговування на вокзалах та в пасажирських поїздах в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту на ринку пасажирських перевезень</p>

Продовження таблиці 4.1

1	2
36	1 Принципи організації інтегрованих транспортних компаній. 2 Роль вантажних тарифів в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту на ринку вантажних перевезень. 3 Досвід країн-членів ЄС в забезпеченні конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг
37	1 Досвід європейських країн в комерціалізації залізничного транспорту. 2 Фінансові взаємовідносини підприємств залізничного транспорту в умовах холдингової структури. 3 Напрямки удосконалення пасажирських тарифів та ціноутворення на додаткові послуги в забезпеченні конкурентоспроможності залізничного транспорту на ринку пасажирських перевезень
38	1 Визначення конкурентоспроможності транспортної галузі. 2 Досвід розвинених країн Європи в реформуванні залізничного транспорту. 3 Шляхи забезпечення конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг в умовах державного регулювання ціноутворення на залізничні перевезення

Структура роботи має складатися з наступних елементів:

- титульний аркуш;
- зміст (перелік питань за планом з вказаним номером аркушу початку нового питання);
- вступ (актуальність вивчення означених питань, структура роботи);
- основна частина (розкриття трьох питань за індивідуальним варіантом);
- висновки (основні результати дослідження за трьома питаннями);
- список використаних джерел;
- додатки (не обов'язково).

Текст відповіді на кожне питання має починатися з нового аркушу.

Відповіді на питання мають розкривати основні теоретичні положення, містити визначення основних понять, аналіз та співставлення різних підходів до проблеми.

Висновки – це заключна частина, яка відбиває основні положення з питань: теоретичні узагальнення, ступінь виконання поставленого завдання, пропозиції автора щодо проблематики питання.

Список використаних джерел має розміщуватись наприкінці контрольної роботи і висвітлювати всі джерела, якими користувався автор при відповіді на поставлені питання. Мінімальний обсяг – не менш ніж 10 джерел.

Контрольна робота виконується самостійно. Вона повинна мати чітку й логічну структуру. Особливу увагу слід приділяти правильній побудові і наочності таблиць, графіків і діаграм. Вони мають бути логічним продовженням викладених теоретичних положень і служити основою для відповідних висновків.

Необхідно простежити, щоб у роботі не було повторів і суперечностей між окремими її положеннями.

Після виконання та оформлення контрольна робота здається на перевірку викладачу. У випадку, коли робота не розкриває задану тематику, або не відповідає вимогам до її оформлення, вона повертається здобувачеві для доопрацювання.

Якщо робота виконана правильно, здобувач повинен її захистити. Захист відбувається у формі усних відповідей на поставлені викладачем питання.

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо 90 – 100 % завдань і відповідей правильні. Оцінка «добре» виставляється, якщо 75 – 89 % завдань і відповідей правильні. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо 60 – 74 % завдань і відповідей правильні. Якщо більше половини завдань і відповідей неправильні, то робота вважається не зарахованою та повертається здобувачу на доопрацювання.

Якщо робота захищена, робиться відповідна відмітка на контрольній роботі і здобувач отримує допуск до заліку.

5 ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Транспортне забезпечення комерційної діяльності

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Транспортні послуги як об'єкт управління

Мета заняття – ознайомлення та вивчення особливостей послуг як об'єкта комерційної діяльності на залізничному транспорті.

Основні теми до вивчення та обговорення: Місце і роль послуг в економічному зростанні держави. Місце послуг в економічному зростанні держави. Роль сфери послуг в економічній системі країни. Об'єкт, предмет, мета та завдання курсу «Менеджмент транспортних послуг». Поняття і сутність послуги. Види і особливості послуг як об'єкта комерційної діяльності. Характеристика розвитку сфери послуг у світі. Характеристика розвитку сфери послуг в Україні. Підприємства сфери послуг як соціально-економічна категорія. Ринок послуг України. Сфера послуг як об'єкт управління. Місце залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.

Завдання 1.1. Наведіть приклади сучасних послуг, що дадуть змогу збільшити конкурентоспроможність залізничного транспорту.

Завдання 1.2. Проаналізуйте зміст поняття «послуга» різних авторів. Висловіть власну думку щодо тлумачення цього поняття.

Завдання 1.3. Користуючись періодичною літературою та джерелами з інтернету, підтвердіть твердження щодо прискореного розвитку сфери послуг в Україні. Визначте переваги, які отримають підприємства сфери послуг та споживачі.

Завдання 1.4. Визначте основні характеристики ринку транспортних послуг. Поясніть, як вони впливають на діяльність підприємств сфери послуг.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Сучасний стан транспортної системи

Мета заняття – ознайомлення та вивчення сучасного стану транспортної системи в умовах ринкової економіки.

Основні теми до вивчення та обговорення: Транспортна система: загальна характеристика та особливості розвитку. Сучасний стан транспортної галузі в Україні, її структура і внутрішньогалузева конкуренція. Основні напрямки розвитку транспорту України. Характеристика сучасного стану залізничного транспорту України. Характеристика сучасного стану автомобільного транспорту України. Характеристика сучасного стану авіаційного транспорту України. Характеристика сучасного стану морського транспорту України. Характеристика сучасного стану річкового транспорту України. Характеристика сучасного стану трубопровідного транспорту України. Основні напрямки розвитку транспорту України.

Завдання 2.1. На основі статистичного довідника «Україна у цифрах» та «Статистичного щорічника України» виконайте аналіз участі України на світовому ринку послуг за останні три роки. Зробіть необхідні висновки.

Завдання 2.2. Користуючись періодичною літературою та інтернет-виданнями, підтвердіть твердження щодо прискореного розвитку послуг на залізничному транспорті України. Визначте переваги, які отримують підприємства залізничного транспорту та споживачі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Транспортна забезпеченість та система управління транспортом

Мета заняття – систематизація основних понять системи управління транспортом.

Основні теми до вивчення та обговорення: Транспортна система України на сучасному етапі. Система управління транспортом. Стратегічні напрямки розвитку транспортної системи.

Завдання 3.1. Охарактеризуйте моделі сучасних систем управління залізничного транспорту та наведіть приклади країн, де вони мають місце. Відповіді обґрунтуйте та наведіть у формі таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Моделі сучасних систем управління залізничного транспорту

Модель	Характеристика	Приклад
1	2	3

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Організація надання транспортних послуг

Мета заняття – систематизація знань та вивчення сучасних форм надання транспортних послуг у ринковій економіці.

Основні теми до вивчення та обговорення: Учасники транспортно-експедиційного обслуговування. Класифікація послуг транспортно-експедиційного обслуговування. Основні вимоги до виконання транспортно-експедиційних послуг.

Завдання 4.1. Охарактеризуйте одного з учасників транспортно-експедиційного обслуговування. В своєму поданні матеріалу обов'язково вкажіть їх роль, головне призначення на ринку транспортних послуг, напрямки покращення діяльності та підвищення конкурентоспроможності на транспортному ринку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. Інформаційна складова транспортного забезпечення

Мета заняття – систематизація знань та вивчення інформаційного забезпечення транспортних процесів

Основні теми до вивчення та обговорення: Транспортно-технологічна інформаційна система управління підприємством. Інформаційні технології сучасного транспортного ринку. Особливості транспортно-технологічної інформаційної системи на залізничному транспорті. Яку роль виконує інформація в організації транспортних процесів? Транспортно-технологічні

інформаційні системи. Сутність інформаційної технології. Як варто розуміти поняття інформаційне суспільство? Як варто розуміти поняття інформаційна культура? Як варто розуміти поняття інформаційні ресурси? Як варто розуміти поняття інформаційний продукт? Характеристика ринку інформаційних продуктів і послуг.

Завдання 5.1. Охарактеризуйте еволюцію розвитку інформаційних технологій.

Завдання 5.2. Запропонуйте в описовому вигляді, якою має бути транспортно-технологічна інформаційна система для компанії, що має розгалужену мережу філіалів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Менеджмент транспортних послуг на різних видах транспорту.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. Менеджмент транспортних послуг на залізничному транспорті

Мета заняття – систематизація знань з менеджменту транспортних послуг на залізничному транспорті

Основні теми до вивчення та обговорення: Переваги та недоліки залізничного транспорту. Матеріально-технічна база залізничного транспорту. Договір перевезення на залізничному транспорті. Правила прийому вантажів до перевезення на залізниці. Правила видачі вантажів на залізниці. Упаковка та маркування вантажів при перевезенні залізничним транспортом.

Завдання 6.1. Алгоритм складання первинних документів на перевезення залізничним транспортом.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. Менеджмент транспортних послуг на автомобільному транспорті

Мета заняття – систематизація знань з менеджменту транспортних послуг на автомобільному транспорті.

Основні теми до вивчення та обговорення: Техніко-економічна характеристика автомобільного транспорту. Історія виникнення та розвитку автомобільного транспорту. Інфраструктура автомобільного транспорту. Види перевезень автомобільним транспортом. Організація і управління надання послуг автомобільним транспортом. Законодавча база автомобільного транспорту. Пасажирський перевізник та механізм його визначення. Автобусний туризм.

Завдання 7.1. Надайте характеристику об'єктів інфраструктури автомобільного транспорту. Відповіді обґрунтуйте та наведіть у формі таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 – Об'єкти інфраструктури автомобільного транспорту та їх характеристика

Об'єкт інфраструктури	Характеристика
1	2

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. Менеджмент транспортних послуг на авіаційному транспорті

Мета заняття – систематизація знань та вивчення проблем розвитку транспортних послуг на авіаційному транспорті.

Основні теми до вивчення та обговорення: Техніко-економічні особливості авіаційного транспорту. Інфраструктура авіаційного транспорту. Організація перевезень пасажирів. Види перевезень авіаційним транспортом. Трансформація авіаційної галузі в умовах структурних змін світової економіки.

Завдання 8.1. Виділіть об'єкти інфраструктури авіаційного транспорту та опишіть їх призначення. Відповіді обґрунтуйте та наведіть у формі таблиці 5.3.

Таблиця 5.3 – Об’єкти інфраструктури авіаційного транспорту та їх призначення

Об’єкт інфраструктури	Призначення
1	2

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9. Менеджмент транспортних послуг на водному транспорті. Особливості надання послуг трубопровідним, промисловим, спеціальним та нетрадиційними видами транспорту

Мета заняття – систематизація та вивчення особливостей організації послуг на водному, трубопровідному, промисловому, спеціальних та нетрадиційних видах транспорту.

Основні теми до вивчення та обговорення: Сучасний стан інфраструктури водного транспорту. Морські круїзи. Круїзний бізнес на світовому туристському ринку. Найбільші світові морські круїзні компанії. Особливості надання транспортних послуг трубопровідним транспортом. Організація надання послуг промисловим, спеціальним та нетрадиційними видами транспорту.

Завдання 9.1. Дослідіть види послуг на водному, трубопровідному, промисловому, спеціальних та нетрадиційних видах транспорту та надати їх характеристику. Відповіді обґрунтуйте та наведіть у формі таблиці 5.4.

Таблиця 5.4 – Види послуг на водному, трубопровідному, промисловому, спеціальних та нетрадиційних видах транспорту

Вид транспорту	Послуга	Характеристика
1	2	3

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10. Сучасні методи організації перевезень

Мета заняття – систематизація та вивчення сучасних особливостей та методів організації перевезень на транспортному ринку.

Основні теми до вивчення та обговорення: Основні вимоги вантажовідправників і вантажоотримувачів до організації перевезень. Організація транспортно-експедиційних послуг. Децентралізована і централізована організація перевезень. Організація перевезень вантажів у змішаному сполученні.

Завдання 10.1. Проаналізуйте сучасні вимоги відправників і вантажоотримувачів щодо організації перевізного процесу. Поясніти, як вони позначаються на роботі транспорту та економіки держави.

Завдання 10.2. Надайте характеристику одного з видів змішаного сполучення, що має використання на транспорті у світовій практиці.

6 ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ

Як індивідуальні завдання під час вивчення дисципліни «Управління конкурентоспроможністю залізничного транспорту та менеджмент транспортних послуг (блок «Менеджмент транспортних послуг»)» пропонується виконання творчих рефератів, що дасть змогу поглибити ступінь засвоєння студентами теоретичного матеріалу.

Основна вимога до роботи – повне та глибоке розкриття теми. Здійснюється за умови вивчення літературних джерел за обраною темою. Метою роботи з науковими джерелами є їх аналіз та зіставлення різних поглядів на проблему. Робота припускає проведення студентами самостійного дослідження, обробку і аналіз результатів, їх інтерпретацію і узагальнення.

Основні вимоги до виконання творчих рефератів з дисципліни:

- оформлення – титульний лист, зміст, розділи, висновки, список використаних джерел;
- загальний обсяг – не більше 10 друкованих сторінок;
- регламент аудиторного часу: 5–7 хвилин – доповідь, 5–10 хвилин – обговорення.

Індивідуальна робота сприяє закріпленню і систематизації у здобувача набутих знань та формує у нього уміння творчо мислити, використовуючи при цьому свої здібності при вирішенні практичних проблем менеджменту транспортних послуг.

Індивідуальна робота виконується здобувачем самостійно при консультуванні з викладачем протягом терміну вивчення дисципліни за графіком навчального процесу.

Теми рефератів:

- 1 Транспортні послуги різних видів транспорту.
- 2 Авіаційний туризм.
- 3 Учасники транспортно-експедиційного обслуговування.
- 4 Менеджмент транспортних послуг на промисловому транспорті, особливості організації його роботи.
- 5 Формування логістичної стратегії розвитку залізничного транспорту України.
- 6 Глобальні транспортно-логістичні компанії.
- 7 Транспортні коридори як основа міжнародних транспортно-логістичних систем.
- 8 Транспортно-експедиційні послуги.
- 9 Сервіс та сервісне обслуговування на транспорті.
- 10 Маркетинговий підхід до організації пасажирських перевезень.
- 11 Транспортно–експедиційні послуги, пов’язані з організацією вантажних перевезень.
- 12 Логістичні аспекти функціонування транспорту.
- 13 Стратегічні пріоритетні напрямки розвитку ринку транспортних послуг.
- 14 Проблеми функціонування логістичних центрів на залізничному транспорті.
- 15 Логістична оцінка-видів транспорту.

- 16 Формування систем логістичного сервісу.
- 17 Мультиmodalьні перевезення: перспективи розвитку.
- 18 Розвиток туристичних залізничних перевезень в Україні.
- 19 Транспортні послуги в туризмі.
- 20 Управління логістичними інформаційними ресурсами.

7 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

7.1 Питання для самоконтролю

- 1 Конкурентні переваги залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.
- 2 Транспортно-експедиційні послуги, пов'язані з організацією вантажних перевезень.
- 3 Перелік послуг, пов'язаних з перевезенням вантажів.
- 4 Інтегровані транспортні компанії.
- 5 Сучасні технології ринку транспортного обслуговування.
- 6 Перелік послуг, що надаються пасажирам на вокзалах.
- 7 Особливості розвитку ринку пасажирських перевезень.
- 8 Особливості розвитку ринку вантажних перевезень.
- 9 Сервіс та сервісне обслуговування на транспорті.
- 10 Місце послуг в економічному зростанні держави.
- 11 Роль сфери послуг в економічній системі країн.
- 12 Об'єкт, предмет, мета та завдання курсу «Менеджмент транспортних послуг».
- 13 Поняття і сутність послуги. Види і особливості послуг як об'єкта комерційної діяльності.
- 14 Охарактеризуйте розвиток сфери послуг у світі.
- 15 Охарактеризуйте розвиток сфери послуг в Україні.
- 16 Підприємства сфери послуг як соціально-економічна категорія.
- 17 Ринок послуг України. Сфера послуг як об'єкт управління.
- 18 Місце залізничного транспорту на ринку транспортних послуг.
- 19 Наведіть приклади, які послуги залізничного транспорту можуть збільшити конкурентоспроможність галузі.

20 Логістичні підходи в організації пасажирських перевезень на залізничному транспорті.

21 Сучасні вимоги клієнтів до сервісного обслуговування на залізничному транспорті.

22 Застосування принципів маркетингу та логістики в транспортному обслуговуванні.

23 Фактори підвищення конкурентоспроможності залізничної галузі.

24 Стратегічні пріоритетні напрямки розвитку ринку транспортних послуг.

25 Передумови створення логістичних центрів на залізницях.

26 Логістичні підходи в організації вантажних перевезень на залізничному транспорті.

27 Маркетингові стратегії розвитку транспортних послуг.

28 Особливості функціонування конкурентного сектору на залізничному транспорті.

29 Особливості транспортно-логістичних систем різних видів транспорту та їх взаємодія.

30 Показники, що дозволяють порівняти перевезення різними видами транспорту.

31 Техніко-економічні особливості залізничного транспорту.

32 Транспортні коридори як основа міжнародних транспортно-логістичних систем.

33 Інформація в організації транспортних процесів.

34 Транспортно-технологічна інформаційна система.

35 Інформаційні технології, еволюція розвитку.

36 Як варто розуміти поняття «інформаційне суспільство»?

37 Як варто розуміти поняття «інформаційна культура»?

38 Як варто розуміти поняття «інформаційні ресурси»?

39 Як варто розуміти поняття «інформаційний продукт»?

40 Еволюція розвитку інформаційних технологій.

41 Ринок інформаційних продуктів і послуг.

42 Транспортно-технологічна інформаційна система для компаній, що має розгалужену мережу філіалів.

43 Транспортно-логістична інфраструктура.

44 Маркетинговий підхід до організації пасажирських перевезень.

45 Закономірності формування ринку транспортних послуг.

46 Логістичні аспекти функціонування транспорту.

47 Інтермодальні перевезення.

48 Види транспортно-експедиційних послуг.

49 Основні параметри якості логістичного обслуговування споживачів.

50 Інформаційно-посередницькі послуги.

51 Аргументуйте, яким чином розширення спектру надання послуг впливає на конкурентоспроможність залізничного транспорту.

52 Доведіть, що розвиток сфери послуг залежить від рівня добробуту населення.

7.2 Тестові завдання для самоконтролю

1 Основна задача завоювання транспортного ринку виражається:

- 1) у вивченні запитів споживачів;
- 2) у вивченні можливостей конкурентів і своїх власних можливостей;
- 3) у підвищенні якості транспортного обслуговування;
- 4) усі відповіді правильні.

2 Основним джерелом змінюваності послуг вважається:

- 1) ринок;
- 2) конкуренти;
- 3) споживач;
- 4) держава.

Яку діяльність можна віднести до сфери послуг:

- 1) обслуговування верстатів, пошив одягу, виробництво тканини;
- 2) ремонт комп'ютерної техніки, туристське обслуговування, стоматологічні послуги;
- 3) освіта, торгівля трикотажними виробами, консервування овочів;

4) поліграфічні роботи, виробництво канцтоварів, обслуговування пасажирів у потягах?

Найбільшим сектором економіки у розвинутих країнах є:

- 1) виробництво наукоємної продукції;
- 2) виробництво товарів для споживачів;
- 3) сфера послуг;
- 4) ринок туристських послуг.

Що забезпечить більш високий рівень якості послуг, що надаються транспортними підприємствами:

- 1) закупівля сучасних транспортних засобів та обладнання;
- 2) зниження цін на послугу;
- 3) розширення спектру послуг;
- 4) зростання обсягів виробництва?

6 Конкурентне середовище на залізничному транспорті створюється:

- 1) у сфері інфраструктури;
- 2) сфері експлуатації;
- 3) сфері посередництва;
- 4) сфері управління.

7 За якими з перелічених нормативних актів здійснюється пряий вплив на конкуренцію в Україні:

- 1) Закон України «Про захист економічної конкуренції»;
- 2) Закон України «Про Антимонопольний комітет»;
- 3) Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції»;
- 4) усі відповіді правильні?

8 Укажіть вид транспорту, для якого характерна найбільша відстань перевезень:

- 1) автомобільний;
- 2) річковий;
- 3) морський;
- 4) залізничний.

9 Якому виду транспорту належить провідне місце за вантажообігом:

- 1) автомобільному;
- 2) річковому;
- 3) залізничному;
- 4) морському?

10 Провідне місце у перевезеннях на короткі відстані належить:

- 1) автомобільному транспорту;
- 2) річковому транспорту;
- 3) морському транспорту;
- 4) залізничному транспорту.

11 Виникнення і розвиток конкурентного середовища на ринку залізничних перевезень в межах Європейського Союзу можливий за умови:

- 1) розвинутої економіки країни;
- 2) гармонізації законодавства України та Європейського Союзу;
- 3) вільного доступу до користування залізничною інфраструктурою;
- 4) усі відповіді правильні.

12 Економічна безпека транспортної системи визначається:

- 1) станом задоволення населення країни у перевезеннях;
- 2) спроможністю вітчизняного транспорту якісно конкурувати на ринках міжнародних перевезень та ефективно реалізовувати транзитний потенціал;
- 3) вільним доступом до користування залізничною інфраструктурою;
- 4) техногенним впливом транспорту на навколишнє середовище.

13 Сферами відповідальності держави в управлінні транспортом є:

- 1) транспортна безпека;

2) запобігання виникненню правових та адміністративних бар'єрів у процесах перевезення пасажирів і вантажів, а також надання супутніх послуг;

3) удосконалення нормативно-правової бази транспортної діяльності;

4) вирішення проблем оборонного та мобілізаційного характеру;

5) усі відповіді правильні.

14 Транспортна Стратегія України спрямована:

1) на забезпечення зовнішньоторговельних зв'язків країни;

2) збереження та зміцнення позицій вітчизняних транспортних підприємств і підприємців на міжнародних транспортних ринках;

3) поетапну інтеграцію України в європейську та світову транспортні системи;

4) усі відповіді правильні.

15 Економічною основою функціонування транспортної системи є:

1) конкуренція незалежних операторів – надавачів транспортних послуг та послуг транспортної інфраструктури;

2) розробка та моніторинг дотримання правил конкуренції та умов доступу до інфраструктури;

3) забезпечення мінімальних стандартів транспортних послуг для всіх верств населення та регіонів країни;

4) створення комплексних інформаційних систем управління.

16 До суб'єктів транспортно-експедиційного обслуговування не відносять:

1) стивідорні компанії;

2) термінали, склади;

3) державні органи;

4) немає правильної відповіді.

17 Обов'язковою умовою організації змішаних перевезень є:

1) наявність транспортних засобів;

- 2) перевезення в будь-який час доби, незалежно від природно-кліматичних умов;
- 3) механізація вантажно-розвантажувальних робіт;
- 4) координація управління, уніфікація та укрупнення вантажних місць.

18 Розкредитування перевізних документів – це:

- 1) комплекс необхідних формальностей, що виникають у зв'язку з переміщенням через кордони товарів і транспорту;
- 2) оформлення видачі вантажу за перевізними документами з видачею вантажоодержувачу накладної під розписку в дорожній відомості;
- 3) приведення перевізних документів до однаковості, до однакової форми;
- 4) процедура видачі вантажу перевізником в розпорядження вантажоодержувача або експедитора.

19 З чим пов'язано вимогу клієнтів щодо своєчасності відправки і доставки вантажів:

- 1) з ув'язкою графіка руху транспортних засобів;
- 2) з перевезенням «від дверей до дверей»;
- 3) зі скороченням простоїв транспортних засобів;
- 4) зі скороченням запасів, оскільки витрати на утримання запасів у вартості продукції, що випускається, складають 20 і більше відсотків?

20 До переваг централізованих перевезень можна віднести:

- 1) скорочення кількості перевантажувальних операцій;
- 2) чіткий розподіл обов'язків і відповідальності між вантажовідправником, вантажоодержувачем та транспортною організацією;
- 3) поліпшення використання рухомого складу і транспортних засобів;
- 4) всі відповіді – це переваги централізованих перевезень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Конституція України (Основний Закон). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- 2 Про транспортно-експедиторську діяльність: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>
- 3 Про транспорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
- 4 Про залізничний транспорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- 5 Про автомобільний транспорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12#Text>
- 6 Повітряний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>
- 7 Про внутрішній водний транспорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text>
- 8 Про трубопровідний транспорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- 9 Загальний курс транспорту: підручник / М. Ф. Дмитриченко, І. І. Кельман, Е. К. Вільковський та ін. Львів, 2011. 524 с.
- 10 Управління автомобільним транспортом: навч. посіб. / Д. В. Зеркалов, П. Р. Левковець, О. І. Мельниченко та ін.; за ред. Д. В. Зеркалова. Київ: Арістей, 2006. 416 с.
- 11 Крикавський Є. В. Чорнописька Н. В. Логістичні системи: навч. посіб. Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 264 с.
- 12 Перебийніс В. І., Болдирєва Л. М., Перебийніс О. В. Транспортний менеджмент: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. 201 с.
- 13 Волинчук Ю. В. Теоретичний підхід до визначення сутності логістичних центрів. *Економічний форум*. 2012. № 4. С. 4–10. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekfor/2012_4/1.pdf
- 14 Волинчук Ю. В. Теоретичні та прикладні засади логістичного аутсорсингу. *Логістика: теорія та практика*. 2011. № 1. С. 43–53.

15 Костів Б. І. Експлуатація автомобільного транспорту: підручник. Львів: Світ, 2004. 496 с.

16 Маселко Т. Є., Шевченко С. Г. Проблеми управління транспортно-логістичними системами України та перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції. *Науковий вісник*. 2007. Вип. 17.2. С. 301-305.

17 Мережа міжнародних транспортних коридорів на території України: сайт міністерства інфраструктури України. 08.07.2010 р. URL: <http://www.mintrans.gov.ua/uk/transports/print/42.html>

18 Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: ЦУЛ, 2012. 383 с.

19 Науменко В. П., Пашко П. В., Руссков В. А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Київ: Знання, 2004. 404 с.

20 Павленко П. М., Філоненко С. Ф., Бабіч К. С. Інформаційні системи і технології: навч. посіб. Київ: НАУ, 2013. 324 с.

21 Соколенко С. І. Глобалізація і економіка України. Київ: Логос, 2007. 539 с.

22 Сокур І. М., Сокур Л. М., Герасимчук В. В. Транспортна логістика: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2009. 222 с.

23 Транспортная логистика и интермодальные перевозки: уч. пособ. / под ред. А. О. Балабанова, И. В. Морозовой, М. Я. Постана. Одесса: Астропринт, 2004. 67 с.

24 Шраменко Н. Ю., Кохановська Н. В. Виявлення проблем функціонування транспортно-складського комплексу в сучасних умовах. *Інформаційно-керуючі системи на залізничному транспорті*. 2010. № 3. С. 37–41.

25 Студентська наукова звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладання та оформлення: метод. посіб. з додержання вимог нормоконтролю у студ. навч. звітності. Харків : УкрДАЗТ, 2005. 40 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять, самостійної та контрольної робіт
з дисципліни

*«УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ТА МЕНЕДЖМЕНТ
ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ»*

блок

«Менеджмент транспортних послуг»

Відповідальний за випуск Волохова І. В.

Підписано до друку 2022 р.

Умовн. друк. арк. 1,25. Тираж . Замовлення № .

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха,7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.